

Inspectie Veiligheid en Justitie
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Toezichtkader politieonderwijs

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Toezichtmodel	6
2.1	Context	6
2.2	Doelstelling	7
2.3	Reikwijdte	7
2.4	Effectiviteit	7
2.5	Intensiteit	8
2.6	Uitgangspunten	8
2.7	Inrichting toezicht	9
3	Waarderingskader	11
3.1	Aansluiting op de politiepraktijk	12
3.2	Programma	13
3.2.1	Programma zelf	13
3.2.2	Uitvoering programma	14
3.3	Examinering	15
3.3.1	Examens zelf	15
3.3.2	Maatwerk	16
3.3.3	Uitvoering examens	17
3.4	Kwaliteitsborging en opbrengsten	17
3.5	Naleving wettelijke vereisten	18

4	Risicoanalyse	19
4.1	Inventarisatie	19
4.2	Analyse	21
4.3	Risicobeeld	21
4.4	Bestuurlijk gesprek	21
4.5	Definitief risicobeeld	21
4.6	Monitor politieopleidingen	21
4.6.1	Voorwaarden voor kwaliteit: wettelijke vereisten	23
4.6.2	Voorwaarden voor kwaliteit: personeel	24
4.6.3	Voorwaarden voor kwaliteit: kwaliteitszorg	25
4.6.4	Resultaten	25
	Bijlagen	
I	Het stelsel van politieonderwijs	27
II	Systematiek toezicht Inspectie van het Onderwijs (IvO)	30
III	Afkortingenlijst	32

1

Inleiding

Goed politieonderwijs speelt een essentiële rol bij de ontwikkeling van de professionaliteit, het vakmanschap en de weerbaarheid van politiefunctionarissen. De kwaliteit van het politieonderwijs is daarmee een belangrijke voorwaarde voor de professionaliteit van de politieorganisatie. De politie is toegerust met het geweldsmonopolie en kent een omvangrijke sanctioneringsmacht. De kwaliteit van het politieonderwijs is daarom niet alleen van belang voor de politie, de politiemedewerkers en het gezag, maar ook voor de maatschappij als geheel. De Politieacademie leidt per jaar circa 15.000 politiemensen op en levert daarmee een belangrijke bijdrage aan de vorming van politiemedewerkers en de leidinggevenden.

De Inspectie Veiligheid en Justitie (hierna: Inspectie VenJ) heeft de wettelijke taak om toezicht te houden op de kwaliteit van het politieonderwijs en de examinering. De Inspectie VenJ houdt voor de samenleving, de ondertoezichtgestelden en de politiek en bestuurlijk verantwoordelijken toezicht op het terrein van Veiligheid en Justitie, om inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen, om risico's te signaleren en om organisaties aan te zetten tot verbetering. Hiermee draagt de Inspectie VenJ bij aan een veilige en rechtvaardige samenleving. Vanuit de doelstelling om bij te dragen aan een veilige en rechtvaardige samenleving, richt het toezicht van de Inspectie VenJ op het politieonderwijs zich primair op de relatie met de taakuitvoering van de politie. Tekortkomingen in de kwaliteit van het politieonderwijs kunnen leiden tot tekortkomingen in de kwaliteit van de taakuitvoering van de politie. De Inspectie VenJ houdt toezicht op het politieonderwijs om inzicht te geven in de kwaliteit van het politieonderwijs en de examinering daarvan, om risico's te signaleren en om de bij het politieonderwijs betrokken organisaties aan te zetten tot verbetering. Hiermee draagt zij eraan bij dat de opgeleide politiemedewerkers in staat zijn om hun taken in de politiepraktijk op een goede manier te kunnen uitvoeren, en daarmee aan een goede taakuitvoering van de politie.

In dit toezichtkader beschrijft de Inspectie VenJ hoe zij haar toezicht op de Politieacademie en het politieonderwijs inricht. Het toezichtkader politieonderwijs bestaat uit de volgende onderdelen:

Toezichtmodel

Het toezichtmodel beschrijft achtereenvolgens de context, doelstelling, reikwijdte, effectiviteit, intensiteit en uitgangspunten van het toezicht op het politieonderwijs. Vervolgens wordt de inrichting van het toezicht verder uitgewerkt.

Waarderingskader

Het waarderingskader definieert wat de Inspectie VenJ verstaat onder de kwaliteit van een politieopleiding. Hierin staat beschreven hoe de Inspectie VenJ (onderdelen/thema's van) een opleiding onderzoekt.

Risicoanalyse

De Inspectie VenJ baseert haar onderzoek op een jaarlijkse risicoanalyse. In dit onderdeel staat beschreven welke stappen de Inspectie VenJ doorloopt om te komen tot een jaarlijks bijgesteld risicobeeld.

2

Toezihtmodel

Het toezichtmodel politieonderwijs beschrijft het kader en vervolgens de inrichting van het toezicht op het politieonderwijs. De context, doelstelling en gewenste reikwijdte, effectiviteit en intensiteit van het toezicht op het politieonderwijs worden geanalyseerd. Deze analyse resulteert in drie uitgangspunten. Aan de hand van dit geschetste kader en de drie uitgangspunten wordt verder uitgewerkt hoe de Inspectie VenJ haar toezicht op het politieonderwijs vorm geeft.

2.1 Context

Vanwege het geweldsmonopolie heeft de politie een bijzondere positie in de samenleving. Het politieonderwijs heeft daarom van oudsher een aparte positie binnen het onderwijssysteem in Nederland. Alhoewel aansluiting bij het reguliere onderwijs één van de uitgangspunten is, is gekozen om de verantwoordelijkheid voor het politieonderwijs bij de minister van Veiligheid en Justitie te beleggen.

De Politieacademie is de enige onderwijsinstelling die politieopleidingen mag aanbieden. Zowel de politiestudent als de politie is verplicht om het politieonderwijs af te nemen bij de Politieacademie. Er is dus sprake van een monopoliepositie voor de Politieacademie.

De politieopleiding is een voorwaarde om als executief medewerker bij de politie te kunnen werken. Om toegang te krijgen tot een politieopleiding, moeten studenten zijn aangesteld bij de politie. Studenten doorlopen hiervoor een uitgebreid selectieproces, waarin hun geschiktheid voor het politiewerk wordt getest.

Met de voorgenomen wijziging van de Politiewet 2012 wordt de Politieacademie een onderdeel van het nieuwe politiestel. Het college van bestuur wordt vervangen door een directeur en een plaatsvervanger¹. De medewerkers van de Politieacademie komen, met uitzondering van de directeur en zijn plaatsvervanger, in dienst van de politie. De Politieacademie wordt omgevormd tot een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) en behoudt zo haar onafhankelijke positie die nodig is voor de aansluiting op het reguliere onderwijs. De korpschef van de politie geeft als de afnemer

¹ Waar in deze notitie wordt gesproken over 'college van bestuur', moet vanaf de inwerkingtreding van de nieuwe Politiewet 2012 'de directeur en zijn plaatsvervanger' worden gelezen.

van het politieonderwijs jaarlijks aan wat er aan politieonderwijs nodig is. Vervolgens stelt hij het personeel en de middelen die hiervoor nodig zijn ter beschikking van de directeur van de Politieacademie. De korpschef blijft hiermee de werkgever van het personeel dat werkzaamheden verricht ten behoeve van de Politieacademie. De directeur van de Politieacademie en zijn plaatsvervanger zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het politieonderwijs.

De inrichting van het stelsel van politieopleidingen staat beschreven in bijlage I.

2.2 Doelstelling

Het doel van het toezicht op het politieonderwijs is inzicht te geven in de kwaliteit van het politieonderwijs en de examinering daarvan, om risico's te signaleren en om de bij het politieonderwijs betrokken organisaties aan te zetten tot verbetering. Hiermee draagt de Inspectie VenJ eraan bij dat de opgeleide politiemedewerkers in staat zijn om hun taken in de politiepraktijk op een goede manier te kunnen uitvoeren. Hiermee draagt zij bij aan een goede taakuitvoering van de politie.

2.3 Reikwijdte

Het voorstel tot wijziging van de Politiewet 2012 maakt onderscheid tussen 'politieopleidingen' en 'overige opleidingen' (zie bijlage I). De Inspectie VenJ houdt toezicht op beide soorten opleidingen². Aangezien politieopleidingen dual van karakter zijn beperkt het onderzoek naar de kwaliteit van een opleiding zich niet tot het leren op de academie, maar wordt het werkend leren in het korps hierbij betrokken, ook in relatie tot de (toekomstige) goede taakuitvoering.

De opleidingen van de Politieacademie op hbo- en wo-niveau zijn door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) geaccrediteerde opleidingen en daarmee toegelaten tot het Nederlandse stelsel als bedoeld in de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Dit laatste betekent dat deze opleidingen zowel aan de wet op het LSOP en de nieuwe Politiewet moeten voldoen, als aan de WHW. Dit maakt dat zowel de Inspectie VenJ als de Inspectie van het Onderwijs (IvHO) een toezichtstaak hebben bij deze opleidingen. De IvHO en de Inspectie VenJ hebben in een overeenkomst vastgelegd dat de Inspectie VenJ de coördinerende toezichthouder is voor het toezicht op het onderwijs en de examinering van de opleidingen op hbo- en wo-niveau van de Politieacademie. Dit betekent dat de IVenJ de bepalingen uit de WHW, waarop normaliter de IvHO toezicht houdt, in haar toezicht op deze opleidingen zal opnemen.

2.4 Effectiviteit

De unieke context van het politieonderwijs heeft gevolgen voor de effectiviteit van het toezicht. Door de monopoliepositie van de Politieacademie kunnen studenten en eenheden bij een negatief inspectieoordeel niet kiezen voor een andere onderwijsinstelling. Omdat de opleidingen van de Politieacademie een voorwaarde zijn voor instroom in de politie, en daarmee voor de

² Naast het onderscheid tussen politieopleidingen en overige opleidingen, maakt de Politieacademie in haar inrichtingsplan onderscheid tussen basispolitieonderwijs en vakspecialistisch politieonderwijs (zie bijlage I). De Inspectie VenJ houdt toezicht op zowel het basispolitieonderwijs als op het vakspecialistisch politieonderwijs.

continuïteit van de taakuitvoering, is het sluiten van opleidingen niet mogelijk. Sancties hebben een directe invloed op de continuïteit van de taakuitvoering van de politie. Dit maakt het voor de minister van VenJ, in tegenstelling tot de minister van OCW, niet mogelijk om bijvoorbeeld bekostigingssancties op te leggen op het moment dat de Politieacademie ondermaats zou presteren. Dit maakt dat de Inspectie VenJ een andere strategie dient te volgen dan de IvhO om de Politieacademie aan te zetten tot verbetering. Allereerst betekent dit vanzelfsprekend dat de onderzoeken van de Inspectie VenJ er toe moeten doen. Vervolgens volgt de Inspectie VenJ intensief in hoeverre de Politieacademie werkt aan de verbetering van de geconstateerde knelpunten.

2.5 Intensiteit

Inspectietoezicht moet aanvullend worden gepositioneerd op het systeem van checks and balances dat aanwezig is binnen een toezichtsgebied. Wanneer er meer checks and balances in het domein aanwezig zijn, kan het inspectietoezicht in beginsel minder intensief zijn.

In het systeem van het politieonderwijs is, naast het toezicht door de Inspectie VenJ en de IvhO en de accreditatie door de NVAO, een aantal checks and balances aanwezig die zorgen voor een gedeeltelijke borging van de kwaliteit van het politieonderwijs. Zo wordt de kwalificatiestructuur vastgesteld door de minister van VenJ (zie bijlage I) en vindt er afstemming tussen de minister van VenJ, de nationale politie (NP) en de Politieacademie plaats over de opleidingsbehoefte en de sterkte en middelen die hiervoor nodig zijn. Hiernaast beschikt de Politieacademie over een examen-commissie met als taak de kwaliteit van de examinering te bewaken. Tot slot beschikt de minister over een aanwijzingsbevoegdheid om in te kunnen grijpen bij de Politieacademie.

Het systeem van het reguliere onderwijs beschikt, in tegenstelling tot het politieonderwijs, over intern toezicht door middel van een Raad van Toezicht en de mogelijkheid voor horizontale verantwoording door de aanwezigheid van andere onderwijsinstellingen. Bovendien beschikt de IvhO over sanctiemogelijkheden zoals bekostigingssancties en het sluiten van een opleiding.

De checks and balances in het politieonderwijs zijn in vergelijking met het reguliere onderwijs dus beperkter en van een andere orde. Deze context neemt Inspectie VenJ in overweging bij de invulling van haar toezicht op het politieonderwijs.

2.6 Uitgangspunten

De Inspectie VenJ hanteert bij de invulling van het toezicht op het politieonderwijs de volgende uitgangspunten:

Onderwijstoezicht in een politiecontext

Bij de invulling van het toezicht op het politieonderwijs benadert de Inspectie VenJ zo veel mogelijk het toezicht op het reguliere onderwijs door de IvhO, met daarbij aandacht voor de specifieke context van het politieonderwijs. Zo hanteert de Inspectie VenJ, net als de IvhO, activerend en proportioneel toezicht als uitgangspunten. Tegelijkertijd heeft zij oog voor de unieke context van het politieonderwijs.

Activerend toezicht

De Politieacademie is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs en de examinering. De Inspectie VenJ houdt vanuit haar rol toezicht op deze taakuitoefening, door uit te gaan van het beleid en de verantwoordingsgegevens van de Politieacademie zelf en door het bestuurlijk vermogen en de kwaliteitszorgprocessen van de Politieacademie als uitgangspunt te nemen.

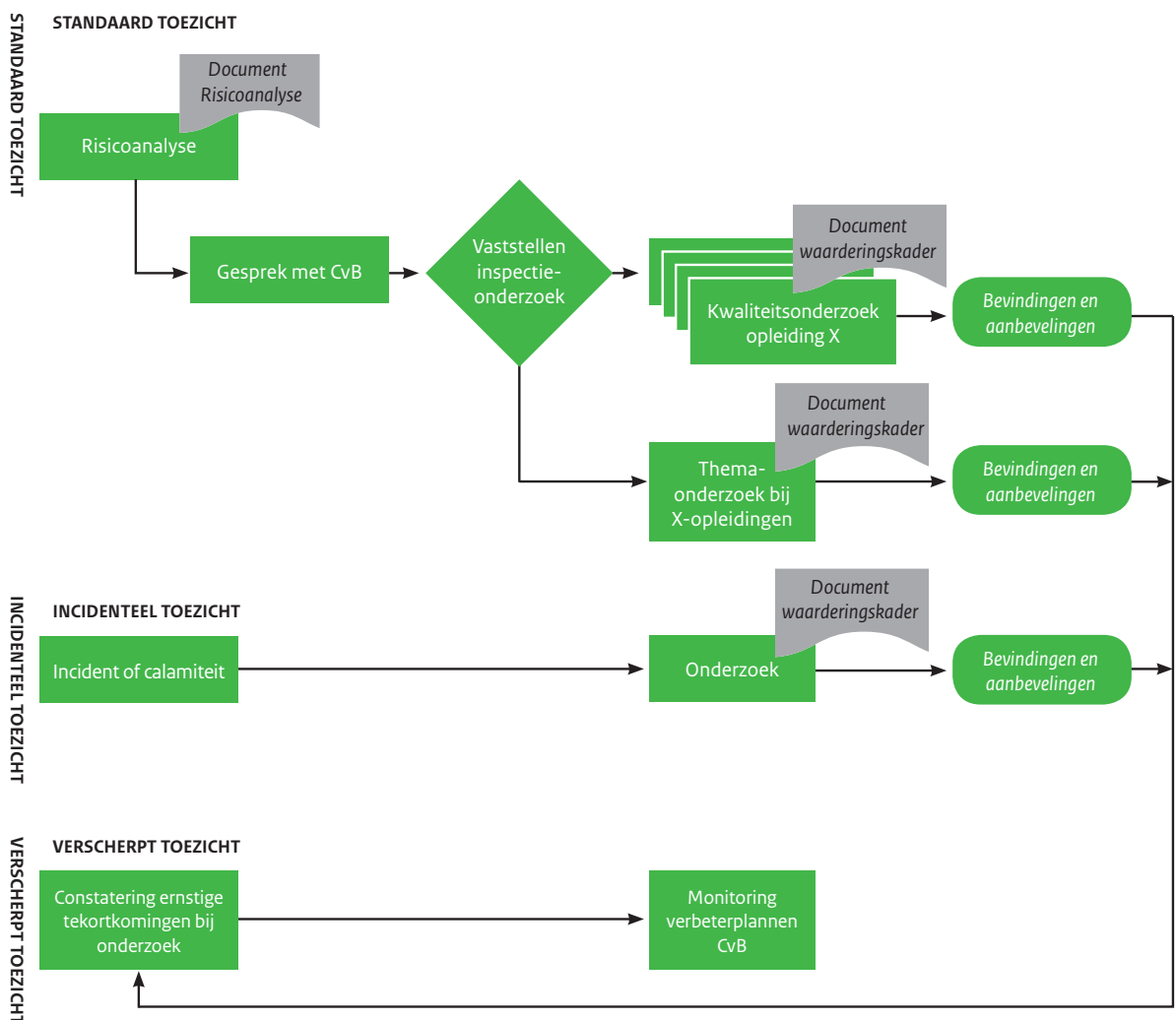
Proportioneel toezicht

Wanneer de Politieacademie de bedrijfsvoering op orde heeft en volledige, actuele en betrouwbare informatie beschikbaar stelt, beperkt de Inspectie VenJ zich tot een aantal standaard onderzoeken. Op basis van gerechtvaardigd vertrouwen, blijft de toezichtlast beperkt.

2.7 Inrichting toezicht

De Inspectie VenJ maakt ten aanzien van het politieonderwijs onderscheid tussen:

1. standaard toezicht;
2. incidenteel toezicht;
3. verscherpt toezicht.

Het standaard toezicht bestaat uit:

1. een jaarlijkse risicoanalyse;
2. kwaliteitsonderzoek naar een aantal opleidingen;
3. thematisch onderzoek.

De Inspectie VenJ baseert de onderwerpen van onderzoek op de resultaten van de jaarlijkse risico-analyse. Hierbij kijkt zij naar de thema's of opleidingen waar zij risico's ziet en onderwerpen waarvan de impact groot is. De Inspectie VenJ rapporteert de uitkomsten van het kwaliteitsonderzoek en de thematische onderzoeken in een brief of een rapport.

Incidenteel toezicht kan plaatsvinden wanneer er zich incidenten voordoen in het politieonderwijs. Wanneer er een incident plaatsvindt, kan de Inspectie VenJ hierover het gesprek aangaan met het college van bestuur van de Politieacademie. Afhankelijk van de aard van het incident en het gesprek, besluit de Inspectie VenJ het incident te onderzoeken.

Wanneer de Inspectie VenJ in het standaard of incidentele toezicht tekortkomingen constateert, kan zij overgaan tot verscherpt toezicht. Hierbij vraagt zij het college van bestuur van de Politieacademie om maatregelen te nemen. De Inspectie VenJ monitort de voortgang van de genomen maatregelen. Vervolgens rapporteert de Inspectie VenJ de resultaten van het verscherpt toezicht in een openbaar rapport. In het uiterste geval kan de Inspectie VenJ de minister van Veiligheid en van Justitie adviseren aan het college van bestuur van de Politieacademie en/of de korpschef aanwijzingen geven met het oog op de goede uitoefening van hun taak (Wet op het LSOP en het politieonderwijs, artikel 31 en Politiewet, artikel 31).

In een driejaarlijks Politieonderwijsverslag geeft de Inspectie VenJ een overzicht van de bevindingen en ontwikkelingen in het politieonderwijs.

3

Waarderingskader

De Inspectie VenJ houdt toezicht op de kwaliteit van het politieonderwijs en de examinering. Het waarderingskader definieert wat de Inspectie VenJ verstaat onder de kwaliteit van een politieopleiding. Hierin staat beschreven welke elementen (onderdelen/thema's) van een opleiding de Inspectie VenJ kan onderzoeken om tot uitspraken te komen over de kwaliteit.

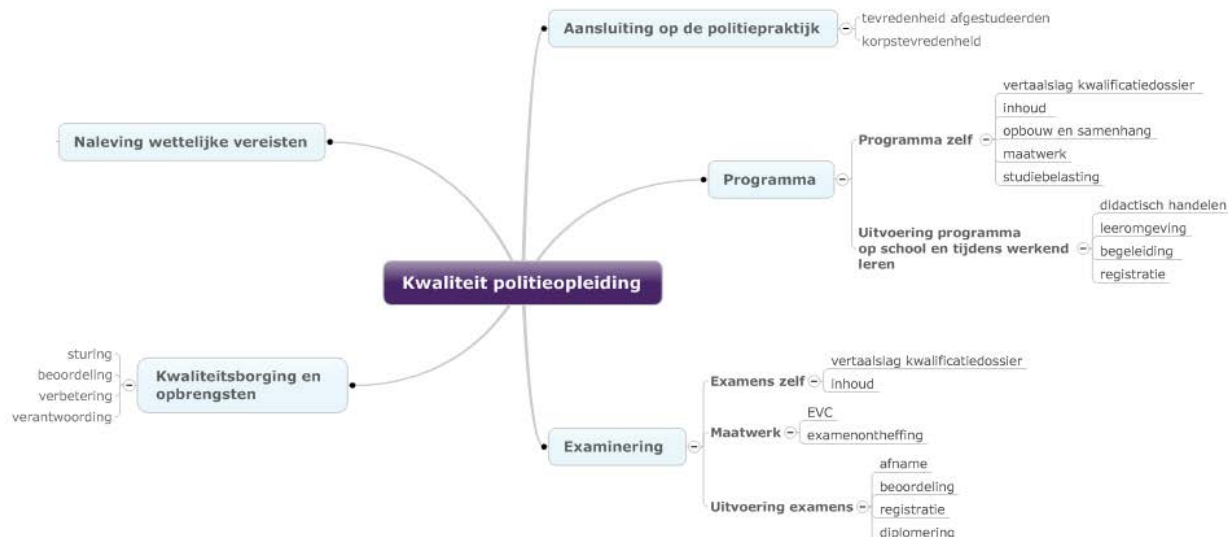
Kwaliteit van een opleiding

Om de kwaliteit van een politieopleiding te beoordelen, maakt de Inspectie VenJ onderscheid tussen drie 'primaire' kwaliteitsaspecten: aansluiting op de beroepspraktijk, programma en examinering en twee 'ondersteunende' kwaliteitsaspecten: kwaliteitsborging en naleving wettelijke vereisten.

De kern van de kwaliteit van elke opleiding ligt in de aansluiting op hetgeen de politiepraktijk vereist. Afgestudeerden dienen immers na afronding van hun opleiding voldoende toegerust te zijn voor hun werkzaamheden in het korps. Een goed programma maakt het vervolgens voor de student mogelijk om de voor de beroepspraktijk noodzakelijke kennis, houding en vaardigheden (competenties) te verwerven. De opleiding wordt afgesloten met een deugdelijke examinering, waarin vastgesteld wordt dat de student over de noodzakelijke competenties beschikt. Daarnaast dient de kwaliteit van de opleiding gegarandeerd en geborgd te zijn. En uiteindelijk moet de opleiding voldoen aan alle wettelijke eisen die gesteld zijn aan de opleiding.

De kwaliteitsaspecten zijn uitgewerkt in een aantal kwaliteitscriteria. In schema:

3.1 Aansluiting op de politiepraktijk

Het doel van het politieonderwijs is te zorgen voor politiemedewerkers die goed toegerust zijn hun beroep in de praktijk uit te oefenen. Daarom is het belangrijk dat de opleiding aansluit op de politiepraktijk. Dit betekent dat afgestudeerden – eenmaal werkzaam in de praktijk – vinden/ervaren dat ze door de gevolgde opleiding alle competenties hebben meegekregen die ze nodig hebben om hun beroep naar behoren uit te oefenen én dat het korps afgestudeerden krijgt die naar tevredenheid kunnen functioneren als beginnend beroepsbeoefenaar bij de politie.

Beoordeling

Bij de beoordeling van de aansluiting op de beroepspraktijk bekijkt de Inspectie VenJ in hoeverre de Politieacademie kan aantonen dat:

- leidinggevend in het korps en afgestudeerden vinden dat de afgestudeerden door de gevolgde opleiding die competenties hebben meegekregen die zij nodig hebben in de politiepraktijk.

3.2 Programma

De basis van een opleiding is het programma. Een goed programma zorgt ervoor dat studenten na het afronden van de opleiding beschikken over de competenties die nodig zijn voor de functie waarvoor zij worden opgeleid. Het programma omvat zowel het programma zelf: lesstof, rooster en dergelijke als de uitvoering van het programma, de manier waarop het programma in de praktijk uitgevoerd wordt: activiteiten, begeleiding en dergelijke.

Een goed programma is qua inhoud en niveau afgestemd op het kwalificatiedossier en andere landelijke richtlijnen (vertaalslag en inhoud) en vertoont samenhang en een passende opbouw (opbouw en samenhang). Het programma houdt rekening met verschillen tussen studenten in vooropleiding, capaciteiten, vorderingen en vervolgwensen (maatwerk). Het programma biedt voldoende benutting van de onderwijstijd, met doelmatige roosters en een evenwichtige werkdruk (studiebelasting).

Een goede uitvoering van het programma laat voldoende structurering van en variatie in leeractiviteiten zien, leeractiviteiten worden geïnstrueerd en begeleid, studenten kunnen oefenen en ze krijgen feedback op hun vorderingen (didactisch handelen).

De uitvoering van het programma vindt plaats in een leeromgeving die voldoende veilig is en waarin betrokkenen op een respectvolle manier met elkaar omgaan. De opleiding beschikt over voldoende, veilige, materiële voorzieningen. (leeromgeving).

Studenten worden gedurende de opleiding zowel op school als tijdens het werkend leren ondersteund en begeleid bij het leren en bij het maken van keuzes omtrent de voortgang van hun opleiding (begeleiding). Relevante afspraken, besluiten en resultaten worden tot slot centraal en systematisch geregistreerd (registratie).

3.2.1 Programma zelf

De inhoud van het programma dient aan te sluiten bij wat er nodig is voor het functioneren in de politiepraktijk. In het programma maakt de Politieacademie de vertaalslag van de eisen die de praktijk stelt naar inhoud: de lesstof³. De lesstof is geclusterd in verschillende programma-onderdelen die de student in een bepaalde volgorde doorloopt. Voor een doelmatige studie is het belangrijk dat het programma logisch is opgebouwd: dat zaken die bij elkaar horen ook bij elkaar zijn geprogrammeerd en dat de verschillende programma-onderdelen op elkaar voortbouwen.

Studenten kunnen verschillen in vooropleiding, werkervaring of capaciteiten. Hierdoor kunnen zij verschillen in de tijd die zij nodig hebben om de studie af te kunnen ronden. Om tegemoet te komen aan deze verschillen, moet de opleiding zowel individuele studenten als bepaalde groepen een in tijd aangepast onderwijsprogramma aanbieden. Studenten die minder tijd nodig hebben, die een vrijstelling of examenonthefving voor onderdelen van het programma hebben gekregen, moeten de opleiding versneld kunnen doorlopen en studenten die vanwege uitzonderlijke omstandigheden meer tijd nodig hebben moeten er langer over mogen doen. Het moet dus mogelijk zijn dat studenten programma-onderdelen kunnen overslaan of aanvullende programma-onderdelen volgen.

³ Het kwalificatiedossier beschrijft de eisen die de beroepspraktijk aan de beginnend beroepsbeoefenaar stelt. De Politieacademie vertaalt deze eisen in een programma en een examen en legt dit vast in een opleidingsdossier.

De studieduur van een opleidingen is vooraf vastgesteld. Het programma moet daaraan voldoen. Maar het moet voor studenten ook mogelijk zijn het programma binnen deze duur te volbrengen (studiebelasting).

Beoordeling

Bij de beoordeling van het programma zelf kijkt de Inspectie VenJ in hoeverre de Politieacademie kan aantonen dat zij:

- het onderwijsprogramma samenstelt op basis van de vraag van de beroepspraktijk (zoals bijvoorbeeld geformuleerd in het kwalificatiedossier);
- leeractiviteiten selecteert die geschikt zijn om de leerdoelen te bereiken;
- het programma logisch en zonder overlap of witte vlekken opbouwt;
- maatwerk in de tijd en samenstelling van het programma biedt aan studenten die hiervoor in aanmerking komen;
- de formele leertijd van de opleiding overeenkomt met de daadwerkelijke studiebelasting van studenten;
- het programma uitvoert conform beschrijving.

3.2.2 Uitvoering programma

De leeractiviteiten uit het aangeboden programma moeten worden ondersteund en begeleid. Dit gebeurt door middel van de interactie tussen docent/praktijkcoach en student en tussen studenten onderling. Deze interactie is gericht op overdracht en ontwikkeling van kennis, houding en vaardigheden (competenties). Om te leren van een les of een praktijksituatie moeten studenten actief betrokken zijn. Bijvoorbeeld door opdrachten te maken, discussies te voeren, te presenteren maar ook door actief te luisteren.

Studenten zijn gedurende het gehele opleidingstraject in grote mate zelf verantwoordelijk voor hun studievoortgang zowel op school als tijdens het werkend leren. Begeleiding draagt echter bij aan een goed verloop en een tijdige afronding van de opleiding.

In het onderwijs zorgt de docent op school voor de begeleiding en coaching; in het korps doen de trajectbegeleider en praktijkcoach dit. Om zicht te hebben op de voortgang van de studenten en mogelijke risico's hierbij, is het van belang dat de gegevens over de studievoortgang van studenten (zoals studieresultaten, gespreksverslagen en voortgangsbeslissingen) waar nodig worden gedeeld tussen school en korps en systematisch worden geregistreerd. Problemen kunnen zo tijdig worden gesignaleerd en waar nodig kunnen passende maatregelen genomen worden.

Beoordeling

Bij de beoordeling van de uitvoering van het programma kijkt de Inspectie VenJ in hoeverre de Politieacademie kan aantonen dat zij:

- de leeractiviteiten uit het aangeboden programma ondersteunt en begeleidt;
- zorgt dat studenten in de eenheid worden ondersteund en begeleid en voldoende gelegenheid krijgen om te leren;
- zorgt voor een veilige leeromgeving;
- de studievoortgang van elke student tijdens de gehele opleiding zowel op school als in het korps begeleidt;
- alle benodigde informatie over de voortgang van de studie van alle studenten registreert.

3.3 Examinering

Elke politieopleiding wordt afgesloten met een examen⁴. Het examen meet of de student kan functioneren als (beginnend) beroepsbeoefenaar. Wanneer het examen met goed gevolg is afgelegd krijgt de student een diploma dat toegang geeft tot een vervolgopleiding of een functie bij de politie. De examinering is daarmee een cruciaal moment in de opleiding en moet zorgvuldig, objectief en valide verlopen. De Inspectie VenJ bekijkt bij dit kwaliteitscriterium alleen die examens die meetellen bij de beslissing of iemand al dan niet een diploma of certificaat krijgt.

Net zoals bij het programma omvat examinering zowel het examen zelf: vragen, beoordelingscriteria en dergelijke als de uitvoering van het examen, de manier waarop het examen in de praktijk uitgevoerd wordt: afname, beoordeling en dergelijke. Bij examinering horen ook de 'maatwerkvarianten' op het examen zelf: EVC en examenonthefving.

3.3.1 Examens zelf

De kern van de examinering is het examen zelf. Het examen omvat de vragen/opdrachten voor de student, de beoordelingscriteria en de cesuur (de grens tussen voldoende en onvoldoende). Het is belangrijk dat het examen alle competenties op de juiste manier meet. Dit betekent dat het examen geschikt moet zijn om vast te stellen of studenten over de competenties beschikken die vereist zijn. Alle studenten moeten op dezelfde wijze worden beoordeeld. Hiervoor is belangrijk dat de beoordelingscriteria zo zijn opgesteld dat iedere examinerator tot een vergelijkbaar, (nagenoeg) gelijkkluidend oordeel kan komen en dat helder is op welke wijze de cesuur is bepaald.

Beoordeling

Bij de beoordeling van de examens zelf kijkt de Inspectie VenJ in hoeverre de Politieacademie kan aantonen dat zij:

- het examen samenstelt op basis van de vereisten van de beroepspraktijk (zoals bijvoorbeeld geformuleerd in het kwalificatiedossier);
- leerdoelen/competenties volledig toetst in de examens;⁵
- toetsen gebruikt die geschikt zijn om te meten of de examenkandidaat aan de vereisten voldoet;
- de beoordelingscriteria zo formuleert dat alle examineratoren tot een vergelijkbaar (nagenoeg) gelijkkluidend eindoordeel komen;
- een duidelijke en inzichtelijke cesuur hanteert voor onvoldoende - voldoende.

⁴ Art. 16 van de Wet op het LSOP en het politieonderwijs.

⁵ De IvhO hanteert de norm dat minimaal 75% van alle competenties formeel getoetst worden.

3.3.2 Maatwerk

EVC

Een student kan in zijn of haar arbeidsverleden al competenties hebben verworven, zonder daarvan een diploma te kunnen overleggen. De erkenning van deze eerder verworven competenties (EVC) is een procedure waarin aantoonbaar wordt gemaakt over welke competenties de student al beschikt. Op basis hiervan kan toegang worden verleend tot een opleiding, ook al beschikt de student niet over het diploma van de vereiste vooropleiding. Hiernaast kan de student vrijstellingen krijgen voor vakken waarin hij of zij al bekwaam is. EVC vergemakkelijkt hiermee de instroom van studenten uit ander onderwijs. Daarnaast zorgt deze procedure ervoor dat studenten geen zaken hoeven te doen die zij al beheersen. Dit is prettig voor de student zelf, maar levert ook geen onnodige opleidingskosten op. Om een vrijstelling te krijgen voor het afleggen van één of meerdere examenopdrachten moet een student de EVC-vrijstellingsprocedure doorlopen⁶.

De EVC-procedure dient net zoals bij een examen zorgvuldig, objectief en valide te gebeuren. Op basis van de aanvraag en het aangeleverde materiaal, stelt de EVC-commissie vast welke competenties de student heeft, beoordeelt zij of de competenties van de student voldoende zijn voor het verlenen van een vrijstelling, en neemt zij een beslissing. Beslissingen worden geregistreerd en gecommuniceerd. De examencommissie beslist namens het college van bestuur of EVC wordt toegekend⁷.

Examenontheffing

Daarnaast kan een student, indien hij kan aantonen dat hij competent is op één of meer examenopdrachten, verzoeken hem ontheffing te verlenen van de verplichting tot het afleggen van één of meer examenopdrachten⁸.

Net zoals bij de EVC-procedure en het examen zelf dient deze procedure zorgvuldig, objectief en valide te gebeuren. Op basis van de aanvraag en het aangeleverde materiaal stelt de examencommissie vast welke competenties de student heeft, beoordeelt zij of de competenties van de student voldoende zijn voor het verlenen van een ontheffing, en neemt zij een beslissing. Beslissingen worden geregistreerd en gecommuniceerd. De examencommissie beslist namens het college van bestuur of een ontheffing wordt toegekend⁹.

Beoordeling

Bij de beoordeling van het maatwerk (EVC en examenontheffing) kijkt de Inspectie VenJ in hoeverre de Politieacademie kan aantonen dat:

- het voor de studenten en het korps duidelijk is op welke wijze zij een EVC of examenontheffing moeten aanvragen;
- beslissingen van de examencommissie navolgbaar zijn;
- gelijksoortige situaties leiden tot gelijksoortige beoordelingen;
- beslissingen worden geregistreerd.

⁶ OER 2015, art 16.1.

⁷ OER, artikel 2.9 bijlage C.

⁸ OER, artikel 17.

⁹ OER, artikel 2.9 bijlage C.

3.3.3 Uitvoering examens

Het is belangrijk dat examens op een betrouwbare en onafhankelijke manier worden afgenomen en beoordeeld. Verder moeten alle studenten in dezelfde situatie vergelijkbaar (nagenoeg) gelijkloidend eindoordeel krijgen. Ook moeten de resultaten worden geregistreerd. Zonder een juiste registratie kan een deugdelijke afgifte van een diploma niet plaatsvinden. Aangezien bij examinering de beoordeling van het examen zelf een grote impact heeft op het resultaat, en deze beoordeling gedaan wordt door een of meer examinatoren kijkt de Inspectie VenJ tevens naar de kwalificaties van examinatoren.

Beoordeling

Bij de beoordeling van de uitvoering examens kijkt de Inspectie VenJ in hoeverre de Politieacademie kan aantonen dat:

- zij de examenresultaten centraal en systematisch registreert;
- de beoordelaars vakinhoudelijk gekwalificeerd zijn voor de afname van het examen en gecertificeerd zijn als examinator;
- zij het examen beoordelen conform de uitvoeringsvoorschriften en beoordelingscriteria;
- examinatoren bij studenten in dezelfde situatie tot een vergelijkbaar (nagenoeg) gelijkloidend eindoordeel komen.

3.4 Kwaliteitsborging en opbrengsten

Kwaliteitsborging vindt plaats op instellingsniveau en op opleidingsniveau. Voor een opleiding betekent borging van kwaliteit dat er op structurele basis voldoende specifieke en meetbare doelen voor de opleiding geformuleerd zijn, gebaseerd op de missie en strategisch beleid van de instelling en gedragen door de opleiding. Er is sprake van voldoende continuïteit in onderwijsgevend en leidinggevend personeel. De kwaliteitszorg en bijbehorende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn helder beschreven, voldoende bekend en zijn in de organisatie verankerd (sturing). De opleiding beoordeelt regelmatig en betrouwbaar, met betrokkenheid van onafhankelijk deskundigen en belanghebbenden de voortgang en de realisatie van de gestelde doelen. De opleiding heeft zicht op de opbrengsten van de opleiding (beoordeling). Verder neemt de opleiding indien nodig verbetermaatregelen die passen bij de uitkomsten van de beoordelingen in het licht van de gestelde doelen (verbetering). Tot slot is er een voldoende functionerende dialoog over de kwaliteit van de (totstandkoming en resultaten van de) opleiding met zowel interne belanghebbenden en verantwoordelijken als met de externe belanghebbenden (verantwoording).

Beoordeling

Bij de beoordeling van kwaliteitsborging en opbrengsten zelf kijkt de Inspectie VenJ in hoeverre de Politieacademie kan aantonen dat:

- er bij de opleiding een functionerend kwaliteitszorgsysteem aanwezig is.

3.5 Naleving wettelijke vereisten

Aan de kwaliteit van onderwijs zijn wettelijke eisen gesteld door de minister van VenJ en/of door de minister van OCW. Sommige vereisten gelden met name voor de Politieacademie als onderwijsinstelling (bijv. het aanwijzen van een klachtencommissie, een examencommissie, een vertrouwenspersoon), sommige zijn specifiek voor (een) bepaalde opleidingen, zoals het voldoen aan een vastgelegde studieduur/leertijd of voldoen aan criteria van de WHW.

Beoordeling

Bij de beoordeling van naleving wettelijke vereisten kijkt de Inspectie VenJ in hoeverre de Politieacademie kan aantonen dat:

- wordt voldaan aan alle wettelijke bepalingen die gelden voor de Politieacademie als onderwijsinstelling als voor de opleiding in het bijzonder.

4

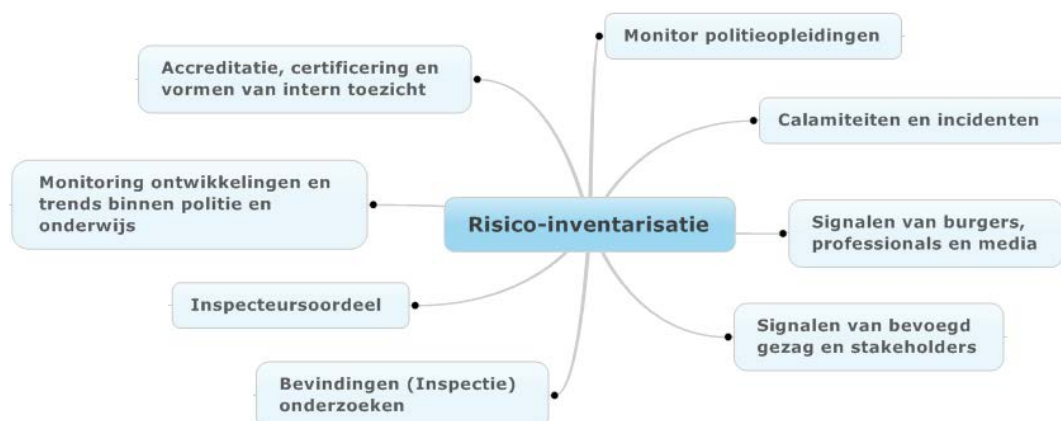
Risicoanalyse

Met haar toezicht op het politieonderwijs wil de Inspectie VenJ eraan bijdragen dat studenten en afgestudeerden in staat zijn om hun taken in de politiepraktijk op een goede manier te kunnen uitvoeren. Hiermee draagt zij bij aan een goede taakuitvoering van de politie. Om deze bijdrage zo efficiënt en effectief mogelijk te leveren, baseert de Inspectie VenJ de onderwerpen van haar onderzoek op een jaarlijkse risicoanalyse. Hierbij kijkt zij naar de thema's of opleidingen waar zij risico's ziet waarvan de impact groot is.

Tijdens haar jaarlijkse risicoanalyse doorloopt de Inspectie VenJ de volgende stappen:

4.1 Inventarisatie

De Inspectie VenJ verzamelt informatie over trends en ontwikkelingen in het politieonderwijs. Hiervoor gebruikt zij de volgende bronnen:

- **Monitor politieopleidingen**

Door middel van de monitor politieopleidingen verzamelt de Inspectie VenJ gegevens over risico-indicatoren. De monitor richt zich op zowel voorwaarden voor kwaliteit als de resultaten van de opleidingen. Door jaarlijks dezelfde standaardgegevens te inventariseren, ontstaat er een beeld van ontwikkelingen bij de opleidingen. Zo kan de Inspectie VenJ positieve en negatieve ontwikkelingen afgelezen en/of trendbreuken signaleren. Het tweede deel van deze notitie beschrijft de precieze inhoud van de monitor politieopleidingen.

- **Calamiteiten en incidenten**

De Inspectie VenJ inventariseert eventuele incidenten die zich hebben voorgedaan in het politieonderwijs.

- **Signalen van burgers, professionals en media**

Ook kijkt de Inspectie VenJ breder naar onderwerpen die bijvoorbeeld de aandacht hebben gekregen in de media of hebben geleid tot Kamervragen.

- **Signalen van bevoegd gezag en stakeholders**

Jaarlijks spreekt het hoofd van de Inspectie VenJ tijdens een bestuurlijke ronde met de politie, de Politieonderwijsraad, de Inspectie van het Onderwijs, de DG Politie en met vertegenwoordigers van het bevoegd gezag. Tijdens deze gesprekken wordt aandacht besteed aan de ontwikkelingen en mogelijke risico's die deze partijen zien in het politieonderwijs.

- **Bevindingen (Inspectie) onderzoek**

De Inspectie VenJ onderzoekt jaarlijks verschillende aspecten van de taakuitvoering van de politie. Het kan voorkomen dat de uitkomsten van deze onderzoeken relevant zijn voor het politieonderwijs. De Inspectie VenJ inventariseert welke onderzoeken aanleiding geven tot nader onderzoek in het politieonderwijs.

- **Inspecteuroordeel**

Het is de inspecteur – met zijn of haar expertise – die (bijvoorbeeld door de ondertoezicht-gestelde aangeleverde) informatie op waarde en bruikbaarheid kan schatten en zelf ook een bron is voor het in beeld brengen van eventuele risico's.

- **Monitoring ontwikkelingen en trends binnen politie en onderwijs**

Recente ontwikkelingen zoals nieuw beleid van de politie en nieuwe wetgeving, zowel op het gebied van veiligheid als op het gebied van onderwijs, kunnen van invloed zijn op het politieonderwijs en mogelijk risico's met zich meebrengen. De Inspectie VenJ betreft ook politiebrede ontwikkelingen en ontwikkelingen binnen het onderwijs in de inventarisatie.

- **Accreditatie, certificering en vormen van intern toezicht**

De politieopleidingen op hbo- en wo-niveau worden geaccrediteerd door de NVAO. Uit deze accreditaties kan waardevolle informatie komen voor het in beeld brengen van eventuele risico's.

4.2 Analyse

De inventarisatie leidt tot een globaal beeld van de stand van zaken en de ontwikkelingen binnen het politieonderwijs en een verzameling van potentiële risico's voor het politieonderwijs en de taakuitvoering van de politie. Dit beeld wordt vervolgens geanalyseerd aan de hand van de volgende vragen:

- Welke risico's zijn er voor het politieonderwijs?
- Hebben deze risico's gevolgen voor de (kwaliteit van de) taakuitvoering van de politie?
- Wat is de impact/het effect van deze risico's?
- Hoe groot is de kans dat deze risico's zich voordoet?

4.3 Risicobeeld

De analyse leidt tot een jaarlijks bijgesteld risicobeeld. Dit risicobeeld beschrijft welke risico's de Inspectie VenJ ziet voor het politieonderwijs en de kwaliteit van de taakuitvoering van de politie en hoe zij deze risico's weegt.

4.4 Bestuurlijk gesprek

Het risicobeeld van de Inspectie VenJ wordt besproken met het college van bestuur van de Politieacademie. Tijdens dit gesprek zal het risicobeeld van de Inspectie VenJ worden vergeleken met het risicobeeld dat de Politieacademie zelf maakt. Het bestuurlijke gesprek met het college van bestuur geeft eventueel aanleiding voor de Inspectie VenJ om haar risicobeeld bij te stellen.

4.5 Definitief risicobeeld

Op basis van de risicoanalyse en het bestuurlijke gesprek met de Politieacademie bepaalt de Inspectie VenJ haar jaarlijkse risicobeeld. Dit risicobeeld vormt de basis voor besluitvorming over de onderzoeksagenda op het thema politieonderwijs en eventuele andere interventies.

4.6 Monitor politieopleidingen

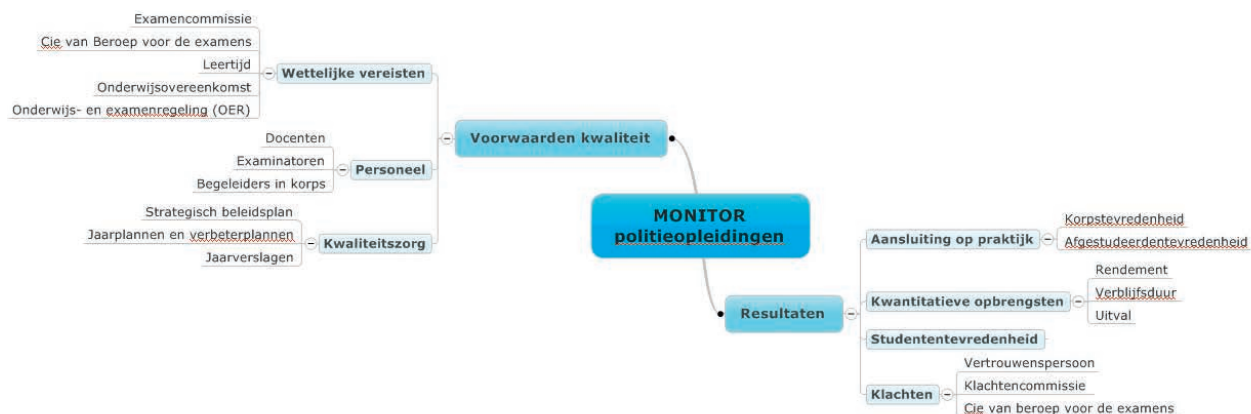
De monitor politieopleidingen is één van de bronnen voor de jaarlijkse risicoanalyse van de Inspectie VenJ. Waar de andere bronnen zijn gebaseerd op documenten en gesprekken, vraagt de monitor politieopleidingen om inspanning van de Politieacademie. Bovendien is de monitor periodiek en gestructureerd van aard: de informatie in de monitor zal altijd worden meegenomen als bron voor de risicoanalyse. De andere bronnen worden betrokken al naar gelang zij relevante informatie bevatten. Om deze redenen wordt de inhoud van de monitor politieopleidingen in dit hoofdstuk nader toegelicht.

De informatie in de monitor geeft een beeld van de stand van zaken van zowel de voorwaarden voor kwaliteit als de resultaten van de politieopleidingen. De voorwaarden zijn waarborgen voor het leveren van kwalitatief goed onderwijs. De resultaten zijn een indicatie van de effectiviteit van de opleiding.

De Politieacademie biedt een verscheidenheid aan opleidingen aan: van meerjarige opleidingen in het basispolitieonderwijs tot eendaagse cursussen in het vakspecialistisch politieonderwijs. Vanwege het grote aantal politieopleidingen, maakt de Inspectie VenJ voor de monitor politieopleidingen een selectie van de opleidingen waarover zij informatie verzamelt. Gezien het aantal studenten in het basispolitieonderwijs en het relatief grote belang van deze opleidingen voor de taakuitvoering, omvat de selectie in ieder geval alle opleidingen in het basispolitie-onderwijs. Hiernaast selecteert de Inspectie een aantal opleidingen in het vakspecialistisch politieonderwijs, op basis van criteria zoals het aantal deelnemers, de omvang van de opleiding in uren en/of het belang voor de taakuitvoering van de politie.

De informatie in de monitor politieopleidingen wordt jaarlijks per (geselecteerde) opleiding aangeleverd door de Politieacademie. Door jaarlijks dezelfde standaardgegevens te inventariseren, ontstaat er een beeld van ontwikkelingen bij de opleidingen. Zo kan de Inspectie VenJ positieve en negatieve ontwikkelingen afgelezen en/of trendbreuken signaleren.

4.6.1 Voorwaarden voor kwaliteit: wettelijke vereisten

Examencommissie

Een onafhankelijk opererende examencommissie borgt dat de Politieacademie alleen diploma's afgeeft aan de studenten die voldoen aan alle voorwaarden voor het verkrijgen van een diploma. De Wet op het LSOP en het politieonderwijs stelt dat het college van bestuur een examencommissie moet instellen voor de organisatie en het afnemen van de examens voor elke door de Politieacademie verzorgde opleiding of groepen van opleidingen. Het college van bestuur benoemt de leden van de examencommissie.

De Inspectie VenJ kijkt naar:

- de samenstelling van de examencommissie(s);
- het (de) laatste jaarverslag(en) van de examencommissie(s).

Commissie van Beroep voor de examens

Een onafhankelijk opererende commissie van beroep borgt dat studenten van de Politieacademie de mogelijkheid hebben om in beroep te gaan tegen beslissingen van het college van bestuur op het terrein van de examinering of tegen beslissingen van diegenen die een examen hebben afgenomen. Ook beslissingen die betrekking hebben op de beoordeling van het praktische opleidingsdeel zijn voor beroep vatbaar. De Wet op het LSOP en het politieonderwijs stelt dat het college van bestuur van de Politieacademie een commissie van beroep voor de examens moet instellen.

De Inspectie VenJ kijkt naar:

- de samenstelling van de commissie van beroep voor de examens;
- het jaarverslag van de commissie van beroep voor de examens.

Leertijd

Leertijd is een waarborg voor de opbrengsten van het onderwijs. Hoe meer tijd studenten daadwerkelijk aan het leren zijn, hoe meer zij ook kunnen opsteken van het onderwijs. De Wet op het LSOP en het politieonderwijs beschrijft dat de minister de studielast en studieduur van de opleidingen vaststelt. Hoewel de studielast voor de initiële opleidingen in principe wettelijk is bepaald, kan de minister voor onderscheiden studenten of groepen studenten beslissen tot een aangepaste studiebelasting en/of studieduur. Het college van bestuur van de Politieacademie dient de studiebelasting en studieduur voor de opleidingen vast te leggen in de Onderwijs- en Examenregeling (OER).

Daarnaast heeft de wetgever bepaald dat het praktische opleidingsdeel een wezenlijk element dient te zijn van het politieonderwijs. In de Wet op het LSOP en het politieonderwijs zijn eisen aan het aantal studiebelastingsuren van het praktisch opleidingsdeel van de initiële opleidingen gesteld die gevolgen hebben voor het aantal studiebelastingsuren op school.

Bij de daadwerkelijke studiebelasting gaat het om het aantal uren dat studenten daadwerkelijk besteden aan contacturen (lesuren onder begeleiding van een docent), zelfstudie-uren (waarin studenten individueel of met andere studenten studieactiviteiten verrichten voor de opleiding) en praktijkuren (uren die studenten in het korps besteden tijdens de periode van werkend leren).

De Inspectie VenJ kijkt naar:

- onderzoeken van de Politieacademie naar de daadwerkelijke studiebelasting.

Onderwijsovereenkomst

De Wet op het LSOP en het politieonderwijs stelt dat het college van bestuur van de Politieacademie en de korpschef van de politie een onderwijsovereenkomst sluiten. In de onderwijs-overeenkomst komen de Politieacademie en de politie, vanuit hun gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het praktisch opleidingsdeel, overeen wat hun rechten en plichten zijn. De wet stelt dat de inhoud van de onderwijsovereenkomst tenminste een aantal specifieke onderdelen bevat. Hiermee is de overeenkomst een middel om te borgen dat het praktisch opleidingsdeel volwaardig deel uitmaakt van de opleiding.

De Politieacademie kiest ervoor om een deel van de verplichte inhoud van de onderwijsovereenkomst op te nemen in leerwerkovereenkomsten die worden gesloten tussen de eenheid, de student en de Politieacademie.

De Inspectie VenJ kijkt naar:

- het percentage studenten met een leerwerkovereenkomst;
- getekende leerwerkovereenkomsten.

Onderwijs- en Examenregeling (OER)

Studenten dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en inrichting van het onderwijs en de examens en van hun rechten en plichten tijdens het volgen van de opleiding. De wet op het LSOP en politieonderwijs schrijft voor dat deze informatie moet worden opgenomen in de OER, die tijdig voor de aanvang van het studiejaar wordt gepubliceerd. De wet stelt dat de inhoud van de OER tenminste een aantal specifieke onderdelen bevat.

De Inspectie VenJ kijkt naar:

- de Onderwijs- en Examenregeling.

4.6.2 Voorwaarden voor kwaliteit: personeel**Docenten**

De docent ondersteunt de studenten bij het verwerven en verwerken van kennis en vaardigheden. De Politieacademie heeft de doelstelling om in 2018 te voldoen aan een aantal kwaliteitseisen voor docenten. Deze kwaliteitseisen richten zich op het bezit van een pedagogisch didactische aantekening (PDA) of pedagogisch didactisch getuigschrift (PDG) en het opleidingsniveau van de docenten¹⁰. Hiernaast is de tevredenheid van de docenten een kwaliteitsindicator die in het kader van kwaliteitszorg regelmatig moet worden gemeten.

De Inspectie VenJ kijkt per opleiding naar:

- het percentage docenten dat in het bezit is van een PDA/PDG, een ontheffing heeft of bezig is met het behalen daarvan;
- het opleidingsniveau van de docenten;
- medewerkerstevredenheidsonderzoek.

¹⁰ De Politieacademie stelt haar ambities in de notitie 'Professionaliteitseisen docenten Politieacademie in 2018', Politieacademie, 10 november 2014.

Examinatoren

Examinatoren moeten in staat zijn om eerlijk en onafhankelijk te oordelen. Hiervoor is deskundigheid vereist. Volgens de OER worden examens afgenomen door gecertificeerde examinatoren.

De Inspectie VenJ kijkt per opleiding naar:

- het percentage examinatoren dat gecertificeerd is als examinator.

Begeleiders in het korps

Politieopleidingen zijn duaal ingericht. Dat betekent dat studenten niet alleen leren op de Politieacademie, maar ook binnen hun eigen eenheid van de politie. Zij moeten daarom ook binnen de eenheid deskundig worden begeleid door de trajectbegeleiders en praktijkcoaches.

De Inspectie VenJ kijkt per opleiding naar:

- het opleidingsniveau van de trajectbegeleiders;
- het opleidingsniveau van de praktijkcoaches.

4.6.3 Voorwaarden voor kwaliteit: kwaliteitszorg

Om de kwaliteit van het onderwijs te borgen, dient de Politieacademie over een werkend kwaliteitszorgsysteem te beschikken. Dit betekent dat de Politieacademie haar opvattingen en ambitie over de kwaliteit van het politieonderwijs heeft geformuleerd en vastgesteld in een strategisch document. Deze opvattingen en ambities heeft zij vervolgens doorvertaald naar concrete doelen en activiteiten. De Politieacademie meet in hoeverre de doelen worden bereikt en neemt eventueel verbetermaatregelen om de beoogde doelen te bereiken.

De Inspectie VenJ kijkt naar:

- het strategisch beleidsplan van de Politieacademie;
- de jaarplannen en verbeterplannen van de Politieacademie en de afzonderlijke scholen;
- de jaarverslagen van de Politieacademie en de afzonderlijke scholen.

4.6.4 Resultaten

Aansluiting op de praktijk

De belangrijkste opbrengst van een politieopleiding is een vakbekwame politiemedewerker. Afgestudeerden én het korps moeten tevreden zijn over de waarde van de opleiding voor de werkzaamheden in de praktijk.

De Inspectie VenJ kijkt per opleiding naar:

- onderzoek naar de tevredenheid van het korps over de afgestudeerden;
- onderzoek naar de tevredenheid van afgestudeerden over de bruikbaarheid van de opleiding in hun functie.

Kwantitatieve opbrengsten

Zowel voor de studenten als voor de Politieacademie, het korps en de maatschappij is het belangrijk dat studenten die aan de opleiding beginnen, deze ook afronden met een diploma. Het is niet wenselijk dat studenten de opleiding niet afmaken of er langer over doen dan nodig is. Daarom heeft de minister met de Politieacademie afspraken gemaakt over de te realiseren opbrengsten.

Het *cohortrendement* is een maat voor de hoeveelheid studenten die de opleiding daadwerkelijk met een diploma verlaat. Het cohortrendement is het totaal aantal geslaagde studenten van startjaar X gedeeld door het totaal aantal gestarte studenten in startjaar X maal 100%.

De *verblijfsduur van gediplomeerde studenten* geeft aan hoe lang deze studenten gemiddeld over de opleiding doen. In een formule weergegeven: de totale verblijfsduur in maanden van alle gediplomeerde studenten van startjaar Y gedeeld door het totaal aantal gediplomeerde studenten van startjaar Y.

Het *uitvalpercentage* geeft aan hoeveel studenten de opleiding voortijdig (en dus zonder diploma) hebben verlaten. Dus het aantal studenten per cohort dat de opleiding zonder diploma heeft verlaten gedeeld door het totaal aantal studenten in het cohort maal 100%.

De Inspectie VenJ kijkt per opleiding naar:

- het cohortrendement;
- de verblijfsduur van gediplomeerden;
- het percentage uitgevallen studenten.

Studententevredenheid

Studenten zijn de ontvangers van het politieonderwijs. Daarom is het belangrijk dat zij tevreden zijn over de opleiding die zij volgen.

De Inspectie VenJ kijkt per opleiding naar:

- studententevredenheidsmetingen

Klachten

Klachten signaleren mogelijke knelpunten of tekortkomingen. De Politieacademie kent verschillende mogelijkheden waar studenten en docenten klachten kunnen indienen: de vertrouwenspersoon, de klachtencommissie en de commissie van beroep voor de examens.

De vertrouwenspersoon fungeert als eerste aanspreekpunt en probeert op een informele wijze (via gesprekken dan wel bemiddeling) de kwestie op te lossen. De klachtencommissie komt in actie als er een formele klacht wordt ingediend. De commissie van beroep richt zich op de (resultaten) van de examens. Deze commissie is beschreven in paragraaf 1.1.

De Inspectie VenJ kijkt per opleiding naar:

- een overzicht van het aantal en soort meldingen per opleiding bij de vertrouwenspersoon en de afhandeling daarvan door de vertrouwenspersoon;
- een overzicht van het aantal en soort klachten per opleiding bij de klachtencommissie en de afhandeling daarvan door deze commissie;
- een overzicht van het aantal en soort klachten per opleiding bij de commissie van beroep voor de examens en de afhandeling daarvan door deze commissie.

Bijlage

Het stelsel van politieonderwijs

Bij de inrichting van het politieonderwijs werden twee uitgangspunten gehanteerd. Ten eerste is het de belangrijkste doelstelling van het onderwijs om ervoor te zorgen dat afgestudeerden in staat zijn om te functioneren als bekwame politiefunctionarissen. Het politieonderwijs dient dus aan te sluiten bij de politiepraktijk. Ten tweede dient het politieonderwijs ook aan te sluiten bij het regulier onderwijs. Dit bevordert de mobiliteit zowel binnen als buiten de politieorganisatie, een brede inzetbaarheid van het politiepersoneel en de kwaliteit en de flexibiliteit van de politie als geheel. Het gebruik van deze twee uitgangspunten heeft ertoe geleid dat het politieonderwijs is gebaseerd op zowel de functiestructuur van de politie enerzijds, als de kwalificatiestructuur en niveau-indeling van het reguliere onderwijs anderzijds¹¹.

Landelijk Functiegebouw Nederlandse Politie (LFNP)

De Politieacademie leidt politiemensen op die binnen de politie een leidinggevende of uitvoerende functie vervullen. Die functies zijn onderdeel van de functiestructuur van de politie: het LFNP. De functies zijn uitgewerkt in functieprofielen met bijbehorende competentieprofielen en opleidingsprofielen. In de opleidingsprofielen wordt gedefinieerd aan welke opleidingseisen (vakvolwassen) politiemensen moeten voldoen om binnen de politie leidinggevende of uitvoerende taken te kunnen vervullen¹².

Kwalificatiestructuur politieonderwijs

De eisen die staan beschreven in de functiestructuur worden vertaald van politiewerk naar politieonderwijs in de kwalificatiestructuur politieonderwijs. De kwalificatiestructuur is een stelsel van kwalificaties, beschreven in kwalificatiedossiers. Het kwalificatiedossier beschrijft wat de student moet kennen en kunnen om een (start)kwalificatie of diploma te verwerven en te kunnen functioneren als beginnend vakman. De kwalificatiestructuur politieonderwijs is gebaseerd op de kwalificatiestructuur die in het reguliere onderwijs wordt gebruikt. Hier komen de twee uitgangspunten van aansluiting bij de politiepraktijk en bij het reguliere onderwijs dus bij elkaar¹³.

¹¹ Bron: Memorie van toelichting voorstel van wet tot wijziging van de Politiewet 2012.

¹² Bron: Inrichtingsplan Politieacademie (2014).

¹³ Bron: Inrichtingsplan Politieacademie (2014).

De kwalificatiestructuur politieonderwijs is geordend op basis van het onderscheid in drie politiebrede beroepen: de politieman/-vrouw, de rechercheur en politieleider. Vervolgens zijn deze beroepen onderverdeeld in niveaus. Deze niveau-indeling sluit aan bij het Europese systeem van niveau-indeling van opleidingen: het Europees kwalificatieraamwerk (EQF).

De kwalificatiestructuur wordt op advies van de politieonderwijsraad (POR) jaarlijks door de minister vastgesteld. De POR bewaakt daarnaast ook de aansluiting met het regulier onderwijs. Op basis van de kwalificatiestructuur wijst de minister de politieopleidingen aan. Het is vervolgens aan de Politieacademie om de kwalificatiedossier om te zetten in onderwijs¹⁴.

Het voorstel tot wijziging van de Politiewet 2012 onderscheidt ‘politieopleidingen’ van ‘overige opleidingen’. De politieopleidingen zijn gebaseerd op de door de minister vastgestelde kwalificatiestructuur en worden altijd afgesloten met een examen ten bewijze waarvan een diploma, deeldiploma of een certificaat wordt uitgereikt. Overige opleidingen zijn geen onderdeel van de kwalificatiestructuur en worden afgesloten met een examen ten bewijze waarvan een certificaat wordt uitgereikt.

Politieopleidingen op mbo-niveau

Het politieonderwijs kent politieopleidingen op een niveau dat overeenkomt met een mbo niveau. Deze politieopleidingen worden afgesloten met een examen ten bewijze waarvan een diploma wordt uitgereikt. Deze diploma's zijn weliswaar geen formele mbo-diploma's, maar kunnen in het regulier onderwijs leiden tot vrijstellingen of toelating tot een hbo-opleiding.

Politieopleidingen op hbo- en wo-niveau

De politieopleidingen op hbo- en wo-niveau zijn geaccrediteerd door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) en daarmee formeel gelijkgesteld aan hbo- en wo-opleidingen in het reguliere onderwijs. Met de accreditatie zijn de hogere politieopleidingen toegelaten tot het Nederlandse stelsel als bedoeld in de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Overige opleidingen

De Politieacademie verzorgt ook opleidingen gericht op bijvoorbeeld bij- en nascholing, of opleidingen gericht op het mogen uitoefenen van bepaalde bevoegdheden waarvoor op grond van regelgeving het bezit van een certificaat vereist is. Ook kortdurende trainingen gericht op het aanleren van politievaardigheden vallen onder deze categorie. De minister stelt deze opleidingen vast bij ministeriële regeling.

Basispolitieonderwijs en vakspecialistisch politieonderwijs

Op het moment van schrijven van deze notitie wordt er onderscheid gemaakt tussen initiële en postinitiële opleidingen in het politieonderwijs. Met het wijzigen van de Politiewet 2012, zal de Politieacademie onderscheid gaan maken tussen basispolitieonderwijs (BPO) en vakspecialistisch politieonderwijs (VPO).

Het BPO is het instroomonderwijs op mbo, bachelor- en masterniveau. Deze categorie bestaat uitsluitend uit kwalificerende opleidingen en is volledig aangesloten op het reguliere onderwijs. Het is gericht op het verwerven van de startbekwaamheid in het generieke politieberoep en geeft, bij succesvolle afronding, definitieve toelating tot de politiepraktijk.

¹⁴ Bron: Memorie van toelichting voorstel van wet tot wijziging van de Politiewet 2012.

Het VPO is gericht op het verwerven van startbekwaamheid in specifieke politieberoepen (zoals rechercheur of politieleider) en ten behoeve van specifieke politietaken en op de verdere ontwikkeling in de vakbekwaamheid van politiemensen. Het VPO bestaat uit kwalificerend politieonderwijs en overig politieonderwijs.

Opleidingen worden aangeboden door respectievelijk de School voor het Basis Politieonderwijs en de School voor het Vakspecialistisch Politieonderwijs¹⁵.

¹⁵ Bron: Inrichtingsplan Politieacademie (2014).

Bijlage

Systematiek toezicht

Inspectie van het Onderwijs

(IvhO)¹⁶

In het reguliere onderwijs bestaat er een verschil tussen de toezichtssystematiek voor de mbo-opleidingen en de toezichtssystematiek voor de bacheloropleidingen (niveau 5) en masteropleidingen.

1. Toezicht op de mbo-opleidingen

In het toezicht op het de mbo-opleidingen is er een onderscheid gemaakt tussen eerste orde toezicht en tweede orde toezicht. Het eerste orde toezicht is het standaard toezicht dat alle instellingen krijgen. Het tweede orde toezicht is een intensivering van het toezicht wanneer dat nodig is.

Eerste orde toezicht

In het eerste orde toezicht volgt de inspectie jaarlijks op afstand mogelijke risico's aan de hand van gegevens die worden verzameld door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), aan de hand van het geïntegreerde jaarverslag van de instelling en binnengekomen signalen. Hiermee houdt de inspectie jaarlijks op belangrijke punten de vinger aan de pols. In principe merkt de instelling hier niets van.

Daarnaast vindt er elke drie jaar op elke instelling aan de hand van een zelfevaluatie van de instelling een diepgaande analyse plaats van mogelijke risico's in de kwaliteit van het onderwijs en de examens, opbrengsten, voortijdig schoolverlaten en studenttevredenheid. Tijdens de instellingsanalyse onderzoekt de inspectie bovendien bij een steekproef van vijf opleidingen de onderwijskwaliteit. Hierbij worden alle onderdelen uit het toezichtkader onderzocht. Ook vindt onderzoek naar de kwaliteitsborging van de instelling plaats. De inspectie bespreekt het rapport met het bestuur.

¹⁶ Bron: Toezichtkader BVE 2012. Op het moment van het schrijven van deze notitie wordt het Toezichtkader BVE gewijzigd.

Voor instellingen die voldoende presteren en eventuele tekortkomingen onder controle hebben, blijft het toezicht op locatie beperkt tot de driejaarlijkse instellingsanalyse. Bij tussentijdse ernstige signalen van een neerwaartse trend in de opbrengsten of andere actuele risico's die niet eerder bekend waren, neemt de inspectie contact op met de instelling en kan zij om nadere analyse en maatregelen vragen, en indien wenselijk zelf onderzoek doen.

Tweede orde toezicht

Instellingen waar risico's gezien worden en waar de kwaliteitsborging onvoldoende ontwikkeld is, gaan over naar het tweede orde toezicht. Bij welke opleidingen de inspectie in het tweede orde toezicht ook zelf onderzoek instelt om de kwaliteit vast te stellen, hangt af van de waargenomen risico's, maar verder in belangrijke mate van de stimulans die een dergelijk onderzoek kan leveren aan zowel de kwaliteitsverbetering als de ontwikkeling van de kwaliteitsborging. Dit kan per instellingsonderdeel verschillen. Hierdoor is het geen vanzelfsprekendheid dat de inspectie bij een mogelijk risico altijd zelf onderzoek instelt.

Indien de inspectie na een onderzoek bij een opleiding onvoldoende kwaliteit vaststelt, intensiveert zij het toezicht op deze opleiding. De opleiding krijgt dan in principe nog één jaar verbeterijd. Zonder herstel kan de minister na dat jaar aan de instelling de rechten voor deze opleiding ontnemen. De inspectie bezoekt een instelling met opleidingen met geïntensiveerd toezicht ook binnen de drie jaarcyclus van de instellingsanalyse.

Indien een instelling met haar opleidingen op meerdere fronten en/of gedurende langere tijd ernstige tekortkomingen kent, zal de inspectie het toezicht op de gehele instelling intensiveren, naast het reeds lopende intensieve toezicht op opleidingen. In uitzonderlijke gevallen kan de inspectie de instelling aanspreken op het functioneren van het interne toezicht.

In schema:

Moment van onderzoek	Activiteit
Standaard jaarlijks	Risico-analyse door Inspectie
Standaard drie-jaarlijks	Instellings-analyse Kwaliteitsonderzoek (hele toezichtkader) naar steekproef van circa 5 opleidingen
Bij geconstateerde risico's	Aanspreken CvB ¹⁷ op verantwoordelijkheid voor kwaliteit en kwaliteitsverbetering of aanvullend onderzoek door IvHO.
Vervolgtoezicht (bij onvoldoende kwaliteit of niet naleven wet- en regelgeving)	Onderzoek naar kwaliteitsverbetering.

2. Toezicht op de bachelor- en masteropleidingen

In het reguliere onderwijs is het toezicht op de kwaliteit van het onderwijs toebedeeld aan de Nederlandse Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO). De IvHO houdt toezicht op de naleving van de wet- en regelgeving, het accreditatiestelsel en het stelsel van hoger onderwijs. Zij voert dit toezicht uit door middel van thematische onderzoeken bij meerdere instellingen.

¹⁷ Hier in de betekenis van: Commissie voor de Begeleiding ((voortgezet) speciaal onderwijs).

Bijlage

Afkortingenlijst

BPO	basispolitieonderwijs
CvB	College van Bestuur (politie academie)
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EQF	Europees kwalificatieraamwerk
Inspectie VenJ	Inspectie Veiligheid en Justitie
IvhO	Inspectie van het Onderwijs
LFNP	Landelijk Functiegebouw Nederlandse Politie
LSOP	Landelijk Selectie- en Opleidingsinstituut Politie
NP	nationale politie
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OCW	ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen
OER	Onderwijs- en Examenregeling
PDA	pedagogisch didactische aantekening
PDG	pedagogisch didactisch getuigschrift
POR	politieonderwijsraad
VPO	vakspecialistisch politieonderwijs
WHW	Wet op Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek
ZBO	zelfstandig bestuursorgaan

Missie Inspectie Veiligheid en Justitie

De Inspectie Veiligheid en Justitie houdt voor de samenleving, de ondertoezichtgestelden en de politiek en bestuurlijk verantwoordelijken toezicht op het terrein van veiligheid en justitie om inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen, om risico's te signaleren en om organisaties aan te zetten tot verbetering. Hiermee draagt de Inspectie bij aan een veilige en rechtvaardige samenleving.

Dit is een uitgave van:

Inspectie Veiligheid en Justitie
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
communicatie@inspectievenj.nl | www.ivenj.nl

Juni 2015 | Publicatienummer: 91014

*Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.*